

אורות השבת

גליון מס' 885

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

מנהל מערכת
הרב אברהם טריקי

פרשת השבוע
חג הסוכות - שמחת תורה

עורך
הרב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

ושמחתם לפני ה' אלוהיכם

כתוב בתורה (דברים טז, י-יט): 'חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים באספך מגרנך ומיקבך, ושמחת בחגך וגו' והיית אך שמח'. והנה לדעת רש"י (שם) לשון זה של 'והיית אך שמח', אינו לשון ציווי אלא לשון הבטחה. וכן מבואר באבן עזרא (שם) חה לשונו: 'כי יברכך לעתיד ותהיה לעולם שמח'. ברם לדעת רבים מרבתינו הראשונים, פסוק זה בא להורות על מצוה יתירה של שמחה, והיינו שצריך להיות 'רק' שמח. חה לשון הספורנו שם: 'והיית אך שמח' - תהיה שמח בלבד ובשמחתך לא יתערב עצבון'. וכן משמע שם מתרגום אונקלוס ורבי יונתן בן עוזיאל, ע"ש. ועל כל פנים גם לשיטות אלו נראה, שאין מצוה יתירה זו נוהגת אלא בחג הסוכות, חה מדוקדק בלשון האבן עזרא שם, שכתב: 'והיית אך שמח' - מצוה לשמוח בחג הסוכות. ופשוט שאין כוונתו להורות שאין מצוה שמחה בשאר מועדים, אלא כוונתו שבחג הסוכות יש מצוה יתירה של שמחה, וכדפי'. אכן זה מפורש ברמב"ם (הלכות סוכה פ"ה ה"ב), חה לשונו: 'אע"פ שכל המועדות מצוה לשמוח בהן, בחג הסוכות היתה במקדש שמחה יתירה שנא' (ויקרא כג, מ) ושמחתם לפני ה' אלוהיכם שבעת ימים'. ושוב חזר להורות כן (שם ה"ד), בזה הלשון: 'מצוה להרבות בשמחה זו, ולא היו עושין אותה עמי הארץ וכל מי שירצה, אלא גדולי חכמי ישראל וראשי הישיבות והסנהדרין והחסידיים והזקנים ואנשי מעשה הם שהיו מרקדין ומספקין ומנגנין ומשמחין במקדש בימי חג הסוכות, אבל כל העם האנשים והנשים כולן באין לראות ולשמוע'.

הרי לפנינו גדר מחודש של שמחה הנוהגת בחג הסוכות יותר משאר רגלים, והיינו שצריך להיות בשמחה מושלמת במשך כל ימי החג בלא שום תערובת של עצבון. ולא נותר לנו אלא להבין, במה נשתבח חג הסוכות יותר משאר מועדים. וכן צריך ביאור במהות שמחה יתירה זו, שהרי השמחה אינה נתונה ביד האדם לרחק או לקרב אלא היא ענין פנימי של כל אדם לפי מצבו הרוחני והגשמי. והן אמת שעל האדם מוטל החיוב להביא עצמו לידי שמחה בכל אותם הדברים המביאים לשמחה, כגון אכילת בשר ויין ובגדים ותכשיטים נאים לנשים וכו' כמבואר בש"ס (פסחים קט, א) וברמב"ם (הלכות י"ט פ"ו ה"ח) וטור ושו"ע (הלכות י"ט סימן תקכ"ט סעיף ב), מכל מקום במה יוכל לשמח עצמו בחג הסוכות יותר משאר מועדים. וביותר יפלא המקור אשר ממנו למד הרמב"ם מצוה יתירה זו - 'ושמחתם לפני ה' אלוהיכם', היכן רמז בפסוק זה שמחה יתירה. זאת ועוד, שמצינו מקרא כעין זה ממש גם לגבי חג השבועות (דברים טז, יא) - 'ושמחת לפני ה' אלוהיך'. ועל כולנו יש להבין, מדוע סיים הרמב"ם שמצוה יתירה זו היא רק נחלתם של גדולי חכמי ישראל וכו' ולא של פשוטי העם.

והנראה לבאר בזה בס"ד הוא, בהקדם לדברי הגאון מוילנא אודות מצוה זו. דהנה מפורסם בשם תלמידי הגאון שהעידו בשמו, שמצות 'והיית אך שמח' הנהגת בחג הסוכות היא אחת המצוות הסבוכות ביותר בתורה. ויש לתמוה, מדוע מצוה זו קשה לקיימה יותר משאר מצוות שבתורה, וכי לא היה מצוי אצל הגאון בשר ויין ושאר דברים המשמחים את הלב. ושמעתי לבאר כוונת הגאון בזה, על פי משל לאדם אשר ביקש מהצורך ליישר את חרבו למען יוכל להשיבה אל תוך הגן (נחתיק החור), אולם כל מאמצי הצורך ליישר את החרב כדי להחדירה לגן עלו בתוהו. עמד שם אדם מהצד והעיר לצורך, מדוע הינך נטפל רק לחרב הלא אפשר והחרב ישרה כל צרכה, תן דעתך לתקן את הגן אולי הוא זקוק לתיקון. ואכן לאחר תיקון הגן חדרה החרב לתוכו בקלות. והנמשל בזה לענין השמחה, שכן הן אמת שגילו לנו רבותינו אודות כמה דברים המשמחים את הלב כגון בשר ויין וכו', מכל מקום כל אלו הדברים אינם אלא 'אמצעי' של שמחה, אך פשוט הוא שלא יועילו כלום כל עוד אין 'לבו' של האדם ישר כל צורכו כדי לקבל לתוכו שמחה זו. שהרי מקרא מלא הוא (תהלים צ, יא) שלא תיתכן שום שמחה בלעדי לב ישר 'אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה'. ומעתה יובנו דברי הגאון אודות מצוה זו, שהרי

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

דבר העורך

לבקוע את כל הרקיעים

התיקון בליל הושענא רבה הקריאה של ספר דברים מתקן את פגמי הנפש. וההסבר לזה שצריך להבין למה נאמר 'ראו עתה כי אני הוא ואין אלוקים עמדי' באמצע שירת האזינו לכאורה מקומו בתחילת השירה או בסופה. מבאר ה'בן לאשרי' שבספר דברים יש תתקנ"ה פסוקים כנגד תתקנ"ה רקיעים, ומשה רבינו בקע את כל הרקיעים, והנה ב-תת"ק הרקיעים הראשונים נמצאים מלאכים, אבל ב-נ"ה הרקיעים האחרונים אין רשות למלאכים להיכנס לשם, חהו 'ואין אלוקים עמדי' שהוא הפסוק הראשון מ-נ"ה הרקיעים האחרונים שאין שם מלאכים הנקראים בני האלוקים, ורק לישראל יש רשות להיות שם לבד עם הקב"ה כיון שהם אחרי יום כיפור ועשו תשובה, כמו שנאמר בתחילת הפסוק 'ראו עתה' וכתב במדרש "אין ועתה אלא תשובה", גמר חתימה טובה.

בבית אבות אבות ואבות

הרב עוזיאל אדרי

רב המרכז הרפואי "סורוקה"

וק"ק 'שבטי ישראל' שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	יום שבת
חודש ניסן (4.10.20)	חודש ניסן (5.10.20)	חודש ניסן (6.10.20)	חודש ניסן (7.10.20)	חודש ניסן (8.10.20)	חודש ניסן (9.10.20)	חג שמחת תורה (10.10.20)
5:22	5:23	5:24	5:25	5:26	5:27	5:27
5:29	5:29	5:30	5:31	5:32	5:33	5:34
6:39	6:40	6:41	6:41	6:42	6:42	6:43
8:56	8:56	8:56	8:56	8:57	8:57	8:57
9:31	9:31	9:31	9:32	9:32	9:32	9:32
10:30	10:30	10:30	10:30	10:30	10:30	10:30
12:29	12:29	12:29	12:28	12:28	12:28	12:28
13:00	13:00	13:00	12:59	12:58	12:58	12:58
17:24	17:23	17:22	17:21	17:20	17:19	17:18
18:24	18:23	18:21	18:20	18:19	18:18	18:17
18:38	18:37	18:36	18:34	18:33	18:32	18:31

זמני הדלקת הנרות

18:06	כניסת שבת וחג הסוכות:
18:56	יציאת שבת וחג הסוכות:
19:37	רבנו תם:
17:58	כניסת שבת וחג שמחת תורה:
18:48	יציאת שבת וחג שמחת תורה:
19:28	רבנו תם:

אורות הכשרות

אין בנמצא תיקון לישרות הלב זולת פקודי ה' וכמאמר הכתוב (תהלים יט, ט) 'פקודי ה' ישרים משמחי לב' וכן הוא אומר (שם יט, ח) 'תורת ה' תמימה משיבת נפש'. וא"כ הגע עצמך, לאיזו מדרגה רוחנית נשגבה צריך האדם להתעלות כדי להכשיר עצמו להיות במצב של 'לב ישר' במשך שמונה ימים בכל רגע ורגע. ובפרט אחר דברי הספורנו הנז', שצריך להיות בשמחה בלבד בלא שום תערובת של עצבון!

ומעתה יובן מדוע מצוה יתירה זו של שמחה נוהגת רק בחג הסוכות, שכן היאך אפשר לצוות על האדם להתרומם בין רגע לדרגה כה נשגבה של 'לב ישר' במשך שמונה ימים תמימים בלא שום סרך של עצבות. ברם בחג הסוכות הבא אחרי ארבעים יום של התעלות רוחנית אשר בשיאם יום הכיפורים שבו טיהר הקב"ה את ליבו כמאמר הכתוב (ויקרא יז, ל) 'כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו', אזי יש בכוח האדם להתעלות ולקיים מעלה יתירה זו של שמחה.

ואכן לשונותבונן נראה, שעומק שמחה זו הוא בעצם ההתקרבות היתירה של האדם כלפי בוראו בימים אלו. שכן התקרבות זו ראשיתה בחדש אלול, אשר בו קירבנו השי"ת אליו מחצית הדרך כמאמר רבותינו על הכתוב (שיר השירים ג, ג) 'אני לדודי דודי לי' וכן על הכתוב (מלאכי ג, ז) 'שובו אלי ואשובה אליכם'. והמשכה בעשי"ת, אשר בהם הקב"ה ברחמיו הרבים המציא עצמו והתקרב אלינו עד מאוד כדברי רבותינו על הכתוב (שיר השירים ב, ח) 'קול דודי הנה זה בא' – זה ראש השנה שהקב"ה בא כביכול אל האדם וכן הוא אומר (ישעיה נה, י) 'דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב' – אלו עשרה ימים שבין ר"ה ליוה"כ. ושיאה ביוה"כ, אשר בו הקב"ה הגיע עד שערי לבו של האדם כדברי רבותינו על הכתוב (שיר השירים ה, ב) 'קול דודי דופק פתחי לי' – זה יום הכפורים. ודע שהתקרבות זו כלפי השי"ת לא תיתכן בלא הכנת ימי התשובה שקדמו לחג הסוכות, שכן היא אחת ממעלות התשובה כמבואר ברמב"ם (הלכות תשובה פ"ז ה"ו), וזה לשונו: 'גדולה תשובה שמקרבת את האדם לשכינה שגא' (השע"י, ב) שובה ישראל עד ה' אלוהיך, ונאמר (עמוס ד, י) ולא שבתם עדי נאם ה', ונאמר (ירמיה ד, א) אם תשוב ישראל נאם ה' אלי תשוב, כלומר אם תחזור בתשובה בי תדבק'. הנה כי כן על גדול התקרבות זו כלפי השי"ת, אנו מצויים להרבות בשמחה בחג הסוכות יותר משאר מועדים, וכדפי'.

ובזה יאירו דברי המדרש בשיר השירים (א, לב), על הכתוב בתהלים (קמ, כד) זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו: 'אמר רבי אבין אין אנו יודעים במה לשמוח, אם בקב"ה אם ביום. בא שלמה ופירש, נגילה ונשמחה בך – בקב"ה, בך – בתורתך, בך – בישועתך וכו'. והדברים מופלאים ואומרים דרשני, ברם לפי דברינו אפשר שיש לנו ביאור נכון בתעלומה זו, וזה פירושו: אמר רבי אבין לא ידענא במה לשמוח אם בקב"ה אם ביום, רוצה לומר האם מצות ושמחת בחגך היא בעצם ההתקרבות אל השי"ת והיינו 'שמחה בקב"ה'. או במצוות היום שזכינו בהם בחג כגון סוכה וארבעת המינים וכו', והיינו 'שמחה ביום'. ועל זה השיב, שמדברי שלמה המלך למדנו שעיקר השמחה היא בהתקרבות האדם אל השי"ת, והיינו 'נגילה ונשמחה בך – בקב"ה'. אלא שלא יתכן לקיים מצוה זו של שמחה בלא קיום מצוות התורה, שהרי רק פקודי ה' ישרים משמחי לב, כמבואר לעיל. וזה שאמר 'נגילה ונשמחה בך – בתורתך'.

ואפשר שזה עומק כוונת הרמב"ם במ"ש ללמוד שמחה יתירה זו מהכתוב (ויקרא כג, מ) 'ושמחתם לפני ה' אלוהיכם', רוצה לומר אע"פ שבכל המועדות יש מצוה לשמוח ולא עוד אלא שגם בהם כתוב (דברים יב, יח) 'ושמחת לפני ה' אלוהיך', מכל מקום רק בחג הסוכות זוכה האדם בכלים להגיע למדרגה יתירה זו של שמחה, וכדפי'. ובה יובן קצת מה שסיים הרמב"ם שם, שמצוה יתירה זו היתה נחלתם של גדולי חכמי ישראל והצדיקים וכו' אבל כל העם באין לראות ולשמוע. שהרי כבר הוכחנו שמעלה זו נשגבה היא עד מאוד, ויסודה בהתקרבות האדם אל בוראו, וכנראה שאין בכוח פשוטי העם להשיג מדרגה זו. **והאמת** תורה דרכה שכל זה מוכח ומבואר בדברי הרמב"ם עצמו, וזה לשונו: (הלכות לולב פ"ח ה"ו) אודות שמחה יתירה זו: 'השמחה שישמח האדם בעשיית המצוה ובאהבת האל שציוה בהן, עבודה גדולה היא'. ובה האיר לנו רבינו את שלוש היסודות אשר עליהם בנינו מאמר זה: הראשון, שלא תיתכן שמחה זו בלא קיום פקודי ה' המשמחים את הלב – 'שישמח האדם בעשיית המצוה'. השני, שיסוד שמחה זו הוא בהתקרבות האדם כלפי בוראו 'אהבת האל שציוה בהן'. השלישי, שמדרגה זו נשגבה היא מאוד עד שאינה מצויה כי אם אצל צדיקים ואנשי מעשה בבחינת אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה – 'עבודה גדולה היא', והבן.

אורות הפרשה

סגולת הסוכה, חיים טובים

כתב במדרש פליאה 'ואברהם זקן בא בימים וה' בירך את אברהם בכל' מלמד שקיים אברהם אבינו ע"ה מצוות סוכה. וצריך להבין מה שייכות מצוות סוכה לפסוק זה, מבאר ה'בן לאשרי' איתא במסכת בבא בתרא (יז, א) 'וה' בירך את אברהם בכל' מלמד שהשליטו הקב"ה לאברהם אבינו ע"ה על יצרו, וכתב בזהר הקדוש (ח"ג ק, ב) 'כיוון דיתבו בסוכות הא אשתדלו מן מקטרגא – בזכות שעם ישראל מקיימים מצוות סוכה ויושבים בסוכות, זוכים הם להינצל מהקטרג של השטן, כדכתיב 'ועשיו הלך לדרכו' שהשר המלאך של עשיו שהוא השטן, עזב את יעקב אבינו ע"ה והלך, כי מיד נאמר שם שיעקב אבינו נסע סוכותה לסוכות, ואיתא במסכת בבא בתרא (טז, א) (הוא השטן, הוא יצר הרע, הוא מלאך המות, יורד ומפתה, עולה ומשטין, ומקבל רשות, יורד ונוטל נשמה, א"כ נמצא שסגולת הסוכה להינצל מהיצה"ר ומהקטרגים לחיים טובים ולשלום.

סגולת הסוכה, הגאולה

'ויעקב נסע סוכותה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות על כן קרא שם המקום סוכות' (וישלח לג, יז), 'שם המקום סוכות' גימטריה "עקב שס"ה ת"פ", מבאר ה'ברכה משולשת' הכוונה שסגולת הסוכה היא נותנת לבני ישראל תוספת של כוח גדול ועצום להתקדש ולשמור את עצמם מלעבור על אחת מ"שס"ה מצוות לא תעשה, ובזכות זה יש את היכולת לבטל את הטומאה ו"ת"פ" מחנותיה וכוחותיה, ולכלותה ולהאבידה מן העולם, ובכך להביא את הגאולה השלימה בעקבתא דמשיחא בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו 'והייתה לה' המלוכה', כדכתיב 'ואתה תשופנו "עקב" (בראשית ג, טו).

סגולת ארבעת המינים, הצלחה

'ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים וענף עץ עבות וערבי נחל' (אמורקג, מ), "פרי" ע"פ הדר' כפול' תמרי"ם" סופי תיבות "יצר מת", מבאר 'הצדיק מרעננה' זיע"א הכוונה על פי מש"כ במדרש רבה (בראשית פט"ו, ז) 'עץ שאכל ממנו אדם הראשון אתרוג היה והביא מיתה לעולם', אבל איתא במסכת מגילה (יג, ב) 'אין הקב"ה נותן מכה אלא אם כן בורא מתחילה רפואה מקודם', ועל כן "פרי עץ ה'דר' כ'פול' תמרי"ם" ראשי תיבות עם הכולל גימטריה שתי שמות הקודש "קנ"א תכ"ה", שע"י ב' שמות הקודש הללו תיקן את החטא ובא שפע של ברכה והצלחה וחיים טובים וארוכים לעולם.

סגולת הלולב, תורה וחיים

'ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל' (וזאת הברכה לד, יב), מבאר רבי יצחק הכהן הוברמן זצ"ל יש לקשר סיום וסוף התורה "לעיני כל ישראל" עם תחילתה "בראשית ברא אלוקים", התחלת תורתנו הקדושה מתחלת באות ב', וסיום התורה הק' באות ל', התחלת הנביאים מתחיל באות ו', והסיום באות ל', צירוף המילה "לולב", לרמז שבחג שמחת תורה הסמון לחג בסוכות שבו מקיימים מצוות נטילת לולב, מסיימן את התורה הק', ו"לולב" בגימטריה "חיים", רומז לתורה הק' הנקראת תורת חיים, שנאמר 'חיים הם למוצאייהם' (משלי ד, כב).

אנו מברכים את תושבי עירנו
באר שבע היקרים בברכת

חג שמח
ומועדים
לשמחה!

הרב יהודה דרעי

רב העיר וראש אבות בתי הדין

שלמה אוהיון

מזכיר המועצה הדתית

יהושע (שוקי) דמרי

ממונה המועצה הדתית

בברכת לבית אלוף ומבורך

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

פניני המועד

וזאת הברכה, התורה

"וזאת הברכה" גימטריה "דתי ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן", שהם ד' מילואי שם הוי"ה, מבאר ה'בן' לאשרי' הכוונה, כמו שכתב הזוהר כל התורה היא שמותיו הקדושים של ה' יתברך. ואיתא במסכת עבודה זרה אמר רבא בתחילה נקראת התורה של הקב"ה וכשעמל בה נקראת התורה על שמו של האדם. וכבר בתחילת לימוד התורה האדם מתעלה למעלה עליונה שאז כבר נקרא דתי, שהקב"ה שמח בו שלומד את תורת ה' דת שלי", וממילא לימוד תורתו היא מילוי שמות הקודש. "אשר ברכ משה" עם התיבות גימטריה "שרק יצחק אברך", הכוונה, שהקב"ה נתן את הברכות ליעקב ולא לעשו דרך יצחק, כדאיתא במסכת נדרים הנודר שאיני נהנה מזרעו של אברהם אבינו אסור לו להיות משראלי ומותר לו להיות מהגויים, ואם כן זאת הכוונה בברכתו של משה רבינו שעל ידי לימוד התורה עיקר ברכת השפע יקבלו בני ישראל והשאריות והתמצית יקבלו אומות העולם. "אשר ברכ משה" גימטריה "משרש כאב הר", הכוונה, שהיצר הרע שנדמה לצדיקים כמו הר כדאיתא במסכת סוכה שהוא כל כך מושרש באדם כאב שאי אפשר להיפטר ממנו, אלא רק על ידי לימוד התורה, כדאיתא במסכת קידושין בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין.

וזאת הברכה, הארת פנים

"וזאת הברכה אשר ברכ" גימטריה "הכרת אוהב בא יברך רש", מבאר ה'ברכה משולשת' הכוונה, נאמר במשלי 'כל אחי רש שנאוהו', העשיר יש לו רעים ואוהבים רבים ואילו העני אפילו אחיו עצמו ובשרו מתרחקים ממנו ושונאים אותו, ובא כאן לומר שאם אתה רוצה להכיר ולהבחין מי אוהבך ומי שונאך, תבדוק לפי זה שמי שבא ומקדים בשלומך ומאיר לך פנים ומברך אותך זה סימן ששורה עליו הברכה והוא אוהב נאמן שלך.

וזאת הברכה, בזכות משה

"וזאת הברכה" גימטריה "אני ה' אהיה מסכים לברכה זו דבני חביבי". מבאר הצדיק מרעננה זיע"א הכוונה, על פי מה שכתב בעל הטורים לדרוש סמיכות פרשיות הפסוק בסוף פרשת האזינו 'כי מגד תראה את הארץ ושמה לא תבוא אל הארץ אשר אני נותן לבני ישראל', ותחילת פרשתנו 'וזאת הברכה אשר ברכ משה איש האלוקים את בני ישראל לפני מותו', שהקב"ה אומר אני מסכים שתהא הברכה שורה על ישראל בזכות בני חביבי עבדי הנאמן משה רבינו ע"ה והברכה נתונה לבני ישראל.

וזאת הברכה, הגאולה

'וזאת הברכה אשר ברכ משה', כתב במדרש ילקוט שמעוני אמר רבי אבין כל ימיו של משה היה מבקש לברך את ישראל ולא היה מניחו השטן, הזכיר עליו משה שם המפורש ועקד והניחו כפות תחת רגליו, והיה רואה בעל כורחו היאך משה מברך לישראל, ומה ברכה בירכן 'הושיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם'. וצריך להבין הלא מפורש בפרשתנו מה הייתה ברכתו של משה רבינו ע"ה על כל שבט ושבט, ולמה אמר המדרש שבירכם בפסוק 'הושיעה את עמך' שהוא בכתובים בתהלים. מבאר רבי יצחק הכהן הוברמן זצוק"ל שהיה קשה למדרש מה יש תועלת בזה שמשה רבינו בירכן בנוכחות השטן, והרי אדרבא איתא במסכת שבת שבא שטן ושאל תורה היכן היא וכו', והקשו שם בתוספות וכי לא היה השטן יודע על מתן תורה, ומתרץ תוספות שהקב"ה טרדו לשטן בשעת מתן תורה שלא יקטר, וכן איתא במסכת סנהדרין אמר רבי חנן למה נקראה התורה תושייה שמפני השטן התורה ניתנה בחשאי. הרי לנו שנוכחות השטן לא טובה ואיך כאן לא הפריעה, ועל זה בא המדרש ומתרץ במה ברכ בפסוק שנאמר על לעתיד לבוא הגאולה השלימה "הושיעה את עמך" שאז הקב"ה בכבודו ובעצמו יהיה הרוצה "ורעם" והמנהיג של עם ישראל, ואז "ונשאם עד העולם" כל ישראל יהיו חשובים לעולם. ואיתא במסכת סוכה שאז ישחוט הקב"ה את השטן מלאך המוות, והכוונה דאיתא במסכת בבא בתרא אמר ריש לקיש הוא שטן הוא יצר הרע הוא מלאך המוות ובדווקא ישחוט ולא יהרג אותו שהוא לא יתבטל אלא יתהפך מרע לטוב ויתעלה לקדושה, כמו שכתב הזוהר שעכשיו היצר הרע "נבל" שמסית לעבירות, אבל לעתיד לבוא ישתנה צירוף האותיות לתיבת "לבן" שיסייע בעבודת ה', ולכן היו הברכות בנוכחות השטן להזכירו את העתיד לבוא שיתהפך לטוב.

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א הלכות חול המועד

ש - מי ששכח לומר "יעלה ויבוא" בתפילה או בברכת המזון בימי חול המועד, האם צריך לחזור?

ת - אם סיים תפילת שמונה עשרה בלא שאמר "יעלה ויבוא", אף על פי שטרם עקר את רגליו, חוזר לראש התפילה, בין בתפילת ערבית ובין בתפילת שחרית. אולם לגבי ברכת המזון, אינו חוזר.

ש - אלו מלאכות מותרים במועד?

ת - ימי חול המועד אסורים בעשיית מלאכה, מלבד מלאכה שהיא לצורך המועד, או שיש בה דבר האבד, או שהיא לצורך הרבים, או בשביל הפועל אם אין לו מה יאכל. וראוי לעשות שאלת חכם, בכל מקרה לגופו של ענין.

ש - האם מותר להסתפר או לגלח הזקן לכבוד שבת, בימי חול המועד?

ת - ימי חול המועד אסורים בתספורת וגילוח. אולם מי שלא היה באפשרותו להסתפר או לגלח את זקנו בערב יום טוב, כגון שיצא מבית האסורים, או שהגיע לביתו מחוץ לעיר סמוך לכניסת החג וכדומה, הרי זה מותר להסתפר או להתגלח בצנעה ככל האפשר.

ש - אבל שתמו ימי השלושים לאבלו בתוך ימי המועד, האם מותר הוא בתספורת ותגלחת?

ת - כאמור לעיל, מי שלא היה בידו להסתפר או להתגלח בערב החג, הרי זה מותר להסתפר או להתגלח בימי חול המועד. ובכלל זה אבל על אביו או אמו שתמו שלושים ימי אבלו בתוך המועד, אחר שגערו בו כדין.

ש - האם מותר לכבס בימי חול המועד?

ת - אסור לכבס בגדים בימי חול המועד, מלבד בגדי תינוקות המתלכלכים הרבה וצריך להחליפן בכל שעה. וכן יש להתיר, במי שלא היה בידו לכבס את בגדיו קודם המועד, כגון מי שהגיע מחוץ לעיר או חיילים שהגיעו מבסיסים לביתם - סמוך לכניסת החג.

ש - האם מותר לגהץ בגדים או לצחצח נעליים בימי חול המועד?

ת - מעיקר הדין, מותר בחול המועד לגהץ בגדים או לצחצח נעליים, לצורך המועד.

ש - האם מותר לגזוז צפרניים בימי חול המועד?

ת - מותר לגזוז צפרניים בחול המועד, אפילו בכלי המיועד לכך. ואחינו האשכנזים מחמירים בזה.

ש - האם מותר לשטוף את רצפת הבית בימי חול המועד?

ת - מותר לשטוף את רצפת הבית בימי חול המועד ואין מקום להחמיר בזה, ובפרט לכבוד שבת ויום טוב האחרון.

ש - האם מותר לעשות קריעה או סעודת הבראה בימי חול המועד?

ת - אם נקבר המת ביום טוב (על ידי גויים), אין לעשות קריעה בימי חול המועד, אלא קורע אחר הרגל. וכן אין עושים סעודת הבראה, אלא במוצאי הרגל. אולם אם נקבר בחול המועד, יעשו קריעה וסעודת הבראה גם בתוך ימי המועד, בין על אביו או אמו ובין על שאר קרובים. אך מנהג אשכנז, שאין קורעין ואין עושים סעודת הבראה בימי חול המועד, אלא על אביו או אמו, אבל על שאר קרובים, דינו כדין הנקבר ביו"ט המבואר לעיל. וכן הוא מנהג ירושלים.

ש - האם מותר לעלות לבית העלמין בימי חול המועד?

ת - אין לעלות לבית העלמין בימי חול המועד, אפילו בימי אזכרה לקרוביו, ויש להקדים את העליה של אזכרת השלושים או השנה - קודם הרגל.

ש - האם מותר להשתטח בקברי צדיקים בימי חול המועד?

ת - לפי הנראה, מותר לפקוד קברי צדיקים בחול המועד, וכן פשט המנהג. אולם יש מחמירים, שלא לפקוד אפילו קברי צדיקים בחול המועד.

העלון הבא יצא אי"ה בשבת פרשת "בראשית"

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

Rabbi YEHUDA DERY

Chief Rabbi and Head of Rabbinical Courts
Beer-Sheva, ISRAEL.י"א תשרי, תשפ"א
29.09.2020

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראש אבות בתי הדין
באר-שבע

עדכון הנחיות לבתי כנסת לחג הסוכות ולשמחת תורה

עקב החמרת המצב והוראות משרד הבריאות, הנני לעדכן את ההנחיות כדלהלן:

- החל מיום שישי ח' תשרי תשפ"א 25/09/20 בשעה 14:00 נאסר לצערנו התפילה בבתי הכנסת ובכל מרחב סגור, כולל שבתות וחג.
 - יש לקיים מניינים בחצרות בתי הכנסת או בכל מרחב פתוח במרחק של עד 1000 מטר מהבית, במספר מתפללים שלא יעלה על 20 בכל קפסולה, תוך שמירת מרחק של 2 מטר בין אדם לאדם ועטיית מסכה פה ואף חובה! בכל מהלך התפילה.
 - מתפללים בחצר בית הכנסת רשאים לומר ברכת "מעין שבע" בליל שבת, אולם המתפללים בכל מקום אחר לא יאמרו ברכה זו.
 - כל המקוואות לגברים יהיו סגורים כולל בערב שבת וחג! ניתן לצאת ידי חובת טבילה בקילוח תשעה קבים של מים שהם כ-12.5 ליטר.
 - לצערנו אין לקיים השנה שמחות בית השואבה גם במרחב פתוח.
 - תיקון ליל הושענה רבה, יש לקיים במרחב פתוח או בסוכה במתכונת התפילות האמורה לעיל סעיף ב, ללא הגשת כיבוד מלבד שתיה חמה וקרה.
 - בשמחת תורה יש לקיים את המנהג להקיף את התיבה שבע פעמים ואמירת סדר ההקפות במסגרת התפילות, תוך שמירת כל הכללים האמורים לעיל לגבי קיום התפילות במרחב פתוח, וללא מגע יד או העברת ספרי התורה בין אדם לאדם.
 - הקפות שניות שנוהגים במוצאי שמחת תורה, יש לקיים מיד אחרי תפילת ערבית במתכונת התפילות האמורה לעיל.
 - לצערנו אין לקיים השנה הקפות שניות לציבור הרחב בשכונות העיר כפי שנהגו כל השנים.
- יהי רצון שגם במגבלות השמחה שנכפו עלינו עקב המצב, תתקיים בנו ברכת הכתוב "ושמחת בחגך והיית אך שמח", ופירוש רש"י: לשון הבטחה, כי יברכך ה' לעתיד ותהיה לעולם שמח!

בברכת חג שמח
ידידכם ומוקירכם מאוד

יהודה דרעי
הרב הראשי וראב"ד באר שבע

לשכת הרבנות: רחוב התלמוד 8, באר-שבע, טל: 08-6204007, פקס: 08-6651204

הרבנות והמועצה הדתית
באר שבע

בס"ד

תושבים יקרים

עד לסיום הסגר או עד להודעה חדשה

לא תתקיים קבלת קהל

במשרדי הרבנות והמועצה הדתית
למעט קבלת לוויות עד השעה 13:00
ולאחר מכן ניתן לפנות
לרב אברהם לורבר: 0544348735.

להלן מס' טלפונים לבירורים דחופים בלבד

מחלקת נישואין

הרב ישראל חדאד: 054-2002934
מאיר כהן: 054-4348742

מחלקת כשרות

הרב מכאל כהן: 054-4348736

מחלקת חברה קדישא

הרב אברהם לורבר: 054-4348735
משה לבון: 050-9800026בברכת מנע מגפה מנחלתך
ותזכו לשנים רבות נעימות וטובות
יהושע (שוקי) דמרי
ממונה המועצה הדתית

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

לכבוד רבני השכונות והקהילות, רבני וגבאי בתי הכנסת
אישי ציבור ופרנסי העיר ה' עליהם יהיו.

הזמנה לסוכת המרא דאתרא

בפרוס עלינו חג הסוכות הבעל"ט הננו להודיעכם כי
כב' המרא דאתרא, מו"ר הגאון הגדולרבי **יהודה דרעי** שליט"א,

יקבל קהל בסוכתו, רח' עומרי 8, וילות מצדה,

ביום שלישי י"ח תשרי תשפ"א (6.10.20) בין השעות 18:00-20:00

המעמד יתקיים בקבוצות נפרדות של עד 10 אנשים בכל 10 דקות

תוך שמירת מרחק ועטיית מסכות חובה

ורק למתגוררים במרחק של עד 1000 מטר.

נא לא לשתתף בציבור אם אתם חולים או סובלים מבעיה רפואית

מסכת חל שמח

לשכת רב העיר

